

การรับรู้ การเตรียมพร้อมและการปรับตัวของผู้ประกอบการไทย ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558

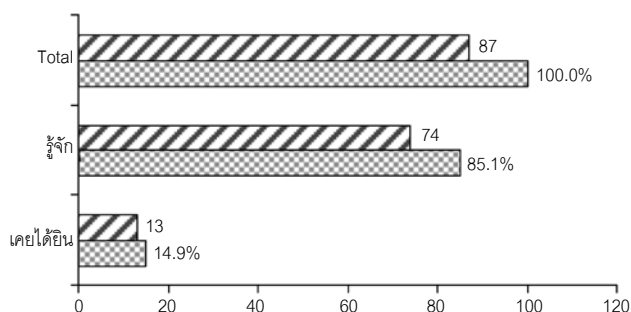
รัฐัน AEC ในฉบับนี้ขอนำเสนอผลการสำรวจการรับรู้ การเตรียมพร้อมและการปรับตัวของผู้ประกอบการไทยต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 ซึ่งได้ทำการศึกษาสำรวจโดยแผนกวิจัยตลาด ฝ่ายสื่อองค์กรและการตลาด สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. โดยได้สำรวจสอบถามกับผู้ประกอบการทั้งหมด 87 ราย ซึ่งเป็นกลุ่มสมาชิกนิติบุคคลของ ส.ส.ท. พบว่า ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจ SMEs ซึ่งมีขนาดสถานประกอบการตามเงินทุนจดทะเบียน น้อยกว่า 50 ล้านบาท จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.6 และขนาดทุนจดทะเบียนมากกว่า 50 - 150 ล้านบาท จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.4 โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานทั้งหมด ไม่เกิน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 และมีจำนวนพนักงาน 201 - 500 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 ส่วนใหญ่เป็นบริษัทร่วมทุนกับต่างชาติ คิดเป็นร้อยละ 52.9 และบริษัทคนไทย 100% คิดเป็นร้อยละ 47.1 โดยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจ ในภาคอุตสาหกรรมมากถึงร้อยละ 70.1 รองลงมา คือ ธุรกิจบริการ คิดเป็นร้อยละ 12.6

1. ข้อมูลการรู้จักและรับรู้เกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

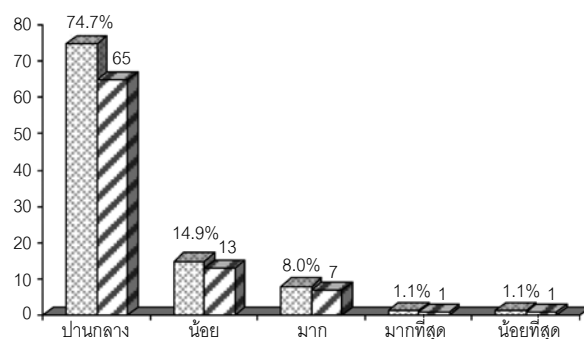
การรู้จักและการรับรู้เกี่ยวกับ AEC หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบการจำนวน 87 ราย พบว่า ไม่มีผู้ประกอบการรายใดที่ไม่รู้จัก AEC หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเลย โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่รู้จัก AEC มากถึงร้อยละ 85.1 และเคยได้ยินชื่อ AEC คิดเป็นร้อยละ 14.9 *ดูกราฟที่ 1*

สำหรับระดับการรู้จักเกี่ยวกับ AEC ของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่รู้จักและรับรู้เกี่ยวกับ AEC อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 74.7 และรู้จัก AEC ในระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 14.9 ซึ่งผู้ประกอบการรู้จัก AEC ในระดับมาก-มากที่สุดไม่ถึงร้อยละ 10 *ดูกราฟที่ 2*

กราฟที่ 1 การรู้จักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

กราฟที่ 2 ระดับการรู้จักข้อมูลเกี่ยวกับ AEC ของผู้ประกอบการ

2. ข้อมูลสื่อที่ผู้ประกอบการรู้จักและเคยได้ยินชื่อ AEC

สื่อที่ผู้ประกอบการรู้จักและเคยได้ยินชื่อ AEC พบว่า ผู้ประกอบการจำนวน 87 ราย ส่วนใหญ่รู้จักและเคยได้ยินชื่อจากสื่อโทรทัศน์ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 93.1 รองลงมาคือ สื่อทาง Internet / Website หนังสือพิมพ์ จากหน่วยงานภาครัฐและสื่อวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 79.3 ร้อยละ 74.7 ร้อยละ 63.2 และร้อยละ 54 ตามลำดับ

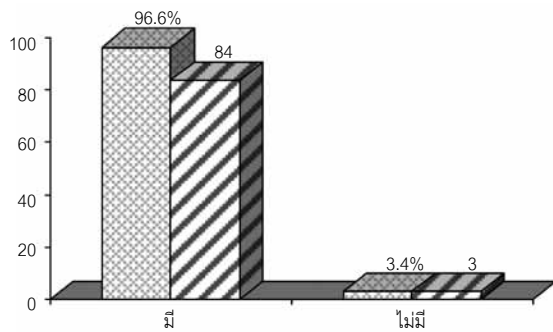
3. ข้อมูลความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC

ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 ของผู้ประกอบการจำนวน 87 ราย พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เข้าใจการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) คือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันมีการเคลื่อนย้ายด้านสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี มากที่สุดถึงร้อยละ 89.7 รองลงมา คือ เข้าใจว่า AEC คือ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน (29.9%) การปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค (21.8%) และ AEC คือ การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค โดยพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของ SMEs ผ่านโครงการต่างๆ (20.7%)

4. การเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิด AEC ในปี 2558

การเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ของผู้ประกอบการ ในภาพรวมพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมรับการเปิด AEC มากที่สุดถึงร้อยละ 96.6 และผู้ประกอบการยังไม่มีมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิด AEC เพียงร้อยละ 3.4 เท่านั้น *ดูกราฟที่ 3*

กราฟที่ 3 การเตรียมความพร้อมสำหรับ AEC

4.1. การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ

การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ สำหรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC ในปี 2558 ของผู้ประกอบการ พบว่าส่วนใหญ่เตรียมพร้อมด้านบุคลากรพนักงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมา คือ เตรียมความพร้อมด้านการผลิตสินค้า/บริการ ด้านการบริหารจัดการและเตรียมความพร้อมด้านการตลาด คิดเป็นร้อยละ 60.7 ร้อยละ 59.5 และร้อยละ 52.4 ตามลำดับ (ตามตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ

การเตรียมความพร้อม	Responses		
	N	% of N	% of Cases (84)
ด้านบุคลากร พนักงาน	68	29.1	81.0
ด้านการผลิตสินค้า / บริการ	51	21.8	60.7
ด้านบริหารจัดการ	50	21.4	59.5
ด้านการตลาด	44	18.8	52.4
ด้านการลงทุน	21	9.0	25.0
Total	234	100.0	100.0

หมายเหตุ: เตรียมความพร้อมมากกว่า 1 ด้าน

สำหรับข้อมูลรายละเอียดการเตรียมความพร้อมในแต่ละด้านของผู้ประกอบการ มีดังนี้

(1) การเตรียมพร้อมด้านการผลิตสินค้า/บริการ ของผู้ประกอบการ พบว่าส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพคุณภาพสินค้า / บริการ /ทดสอบ / รับรองให้ตรงความต้องการของผู้บริโภค มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมา คือ พัฒนาลิตรภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐานความปลอดภัยในระดับสากลเป็นที่ยอมรับในแต่ละประเทศ คิดเป็นร้อยละ 50.0 (ตามตารางที่ 2)

(2) การเตรียมพร้อมด้านบริหารจัดการของผู้ประกอบการพบว่าส่วนใหญ่เตรียมพร้อมบริหารธุรกิจให้เป็นมืออาชีพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมาคือเตรียมปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และทัศนคติในการบริหาร ให้เป็นเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ คิดเป็นร้อยละ 56.6 (ตามตารางที่ 3)

(3) การเตรียมพร้อมด้านบุคลากรพนักงานของผู้ประกอบการพบว่าผู้ประกอบการมากกว่าร้อยละ 60 เตรียมพัฒนาศักยภาพของ

พนักงานให้เป็นมืออาชีพมากขึ้น พัฒนาศักยภาพพนักงานทางด้านภาษามากขึ้น โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐาน (ตามตารางที่ 4)

(4) การเตรียมพร้อมด้านการลงทุนของผู้ประกอบการพบว่าผู้ประกอบการร้อยละ 67.1 เตรียมศึกษาภาวะเปรียบเทียบและเงื่อนไขการลงทุนของแต่ละประเทศในอาเซียน รองลงมาคือ เพิ่มการลงทุนด้านเทคโนโลยี และ R&D และลงทุนในเครื่องจักรทันสมัยเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 43.4 และร้อยละ 40.8 ตามลำดับ (ตามตารางที่ 5)

(5) การเตรียมพร้อมด้านการตลาดของผู้ประกอบการพบว่าผู้ประกอบการร้อยละ 61.8 เตรียมศึกษาภาวะเปรียบเทียบและเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศคู่ค้าในภูมิภาคอาเซียนและผู้ประกอบการมากกว่าร้อยละ 50 เตรียมพร้อมการทำการตลาดเชิงรุกให้มากขึ้น ศึกษาข้อมูลคู่แข่งในตลาดต่างประเทศมากขึ้นและต่อเนื่องและการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในแต่ละประเทศกลุ่มอาเซียนอย่างต่อเนื่อง (ตามตารางที่ 6)

ตารางที่ 2 การเตรียมพร้อมด้านการผลิตสินค้า/บริการ

การเตรียมพร้อมด้านการผลิตสินค้า/บริการ	Responses		
	N	% of N	% of Cases (80)
พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพคุณภาพสินค้า / บริการ /ทดสอบ / รับรองให้ตรงความต้องการของผู้บริโภค	41	26.3	51.3
พัฒนาลิตรภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐานความปลอดภัยในระดับสากลเป็นที่ยอมรับในแต่ละประเทศ	40	25.6	50.0
มีกลยุทธ์พัฒนาสินค้า/บริการในเชิงตลาดมากขึ้น ให้มีความแตกต่างสามารถแข่งขันได้	38	24.4	47.5
ยกระดับเทคโนโลยีการผลิต ทดแทนแรงงานคนมากขึ้น	37	23.7	46.3
Total	156	100.0	100.0

หมายเหตุ: ตอบมากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 3 การเตรียมพร้อมด้านบริหารจัดการ

การเตรียมพร้อมด้านบริหารจัดการ	Responses		
	N	% of N	% of Cases (76)
บริหารธุรกิจให้เป็นมืออาชีพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	57	51.8	75.0
ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และทัศนคติในการบริหาร ให้เป็นเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ	43	39.1	56.6
การดำเนินการธุรกิจในรูปแบบรวมตัวทางธุรกิจ (คลัสเตอร์)	10	9.1	13.2
Total	110	100.0	100.0

หมายเหตุ: ตอบมากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 4 การเตรียมพร้อมด้านบุคลากรพนักงาน

การเตรียมพร้อมด้านบุคลากรพนักงาน	Responses		
	N	% of N	% of Cases (83)
พัฒนาศักยภาพของพนักงานให้เป็นมืออาชีพมากขึ้น	57	34.5	68.7
พัฒนาศักยภาพพนักงานทางด้านภาษามากขึ้น โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ	55	33.3	66.3
พัฒนาทักษะความสามารถทางด้านฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐาน	53	32.1	63.9
Total	165	100.0	100.0

หมายเหตุ: ตอบมากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 5 การเตรียมความพร้อมด้านการลงทุน

การเตรียมความพร้อมด้านการลงทุน	Responses		
	N	% of N	% of Cases (76)
ศึกษาภาวะเปรียบเทียบและเงื่อนไขการลงทุนของแต่ละประเทศในอาเซียน	51	35.4	67.1
เพิ่มการลงทุนด้านเทคโนโลยี และ R&D	33	22.9	43.4
ลงทุนในเครื่องจักรทันสมัยเพิ่มขึ้น	31	21.5	40.8
ขยายการลงทุนไปในกลุ่มประเทศอาเซียน	25	17.4	32.9
ย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีความเหมาะสมต่อธุรกิจทั้งด้านวัตถุดิบและแรงงาน	4	2.8	5.3
Total	144	100.0	100.0

หมายเหตุ: ตอบมากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 6 การเตรียมพร้อมด้านการตลาด

การเตรียมพร้อมด้านการตลาด	Responses		
	N	% of N	% of Cases (76)
ศึกษาภาวะเปรียบเทียบและเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศคู่ค้าในภูมิภาคอาเซียน	47	25.3	61.8
การทำตลาดเชิงรุกให้มากขึ้น	42	22.6	55.3
ศึกษาข้อมูลคู่แข่งในตลาดต่างประเทศมากขึ้นและต่อเนื่อง	42	22.6	55.3
การศึกษากฎกติกาของผู้บริโภคในแต่ละประเทศกลุ่มอาเซียนอย่างต่อเนื่อง	40	21.5	52.6
เปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำธุรกิจจากเดิมที่รับจ้างผลิตเป็นการสร้างตราสินค้า (Brand) ของตนเอง	15	8.1	19.7
Total	186	100.0	100.0

หมายเหตุ: ตอบมากกว่า 1 คำตอบ

5. ความต้องการฝึกอบรม/พัฒนาบุคลากร

ความต้องการฝึกอบรม/พัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 พบว่าผู้ประกอบการมากกว่าร้อยละ 60.0 ขึ้นไป ต้องการฝึกอบรม/พัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจของ HR ยุค AEC และหลักสูตรเกี่ยวกับโอกาสและอุปสรรคทางธุรกิจจากการเป็นประชาคมอาเซียน รองลงมาคือ ต้องการพัฒนา/ฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานความรู้ ทักษะ ฝีมือ อาเซียนและกฎหมายแรงงานระหว่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 59.8 ร้อยละ 57.3 และร้อยละ 50.0 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 หลักสูตรฝึกอบรมที่ต้องการฝึกอบรมให้พนักงาน

หลักสูตรฝึกอบรมที่ต้องการอบรม/พัฒนาพนักงาน	Responses		
	N	% of N	% of Cases (82)
การพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจของ HR ยุค AEC	55	14.7	67.1
โอกาสและอุปสรรคทางธุรกิจจากการเป็นประชาคมอาเซียน	50	13.4	61.0
หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	49	13.1	59.8
กรอบมาตรฐานความรู้ ทักษะ ฝีมือ อาเซียน	47	12.6	57.3
กฎหมายแรงงานระหว่างประเทศ	41	11.0	50.0
ธุรกิจระหว่างประเทศ	39	10.4	47.6
หลักสูตรภาษาอาเซียนต่าง ๆ เพื่อการสื่อสาร	32	8.6	39.0
การจัดการข้ามวัฒนธรรม (Cross Cultural Management)	28	7.5	34.1
หลักสูตรภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	17	4.5	20.7
หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร	16	4.3	19.5
Total	374	100.0	100.0

หมายเหตุ: ตอบมากกว่า 1 คำตอบ